

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések Árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

A mezitlábás iskolás

gyermekéért.

A mezitlábás gyermekek segítésére soha sem volt nagyobb szükség, mint az idén. Jólehet jótékony egyesületeink hivatásuknak megfelelően a múltban is már több áldozatot hoztak a jótékony e céljára, azonban a negyedik háborús tél küszöbén a jótékony egyesületeken kívül a társadalomnak is meg kell e célra külön is hozni azt az áldozatot, amely ma nemcsak felebaráti szeretetből, hanem kötelességszerűen járul azokra, akiknek módjuk van szegény szűkölködő, fázó gyermek embertársaikon segíteni.

A hosszúra nyúlt háboru egyre több kenyérkeresőt szől el polgári foglalkozásától s a támasz nélkül maradt családtagok a legrettenetesebb harcot folytatják a mindennapi kenyérért s a lelketlen uzsorások által horribilis magas árra felszöktezett ruházatért.

Ily körülmények között igen sok család van városunkban, amely gyermekeinek ruházatáról, de különösen lábbelivel való ellátásáról nem képes gondoskodni. Első sorban sok olyan iskolaköteles gyermek lesz, aki talán éppen a lábbeli hiánya miatt nem járhat iskolába. Így nemcsak testi gyötrelmeknek, fájdalomnak lennének kitéve a zordon téli időjárásban, hanem e miatt még szellemük, lelkük művelése is elmaradna.

Nemes, magasztos hivatás vár tehát községünk társadalmára: megmenteni a testi szenvedéstől és szellemi továbbképzésre alkalmat adni a szegény mezitlábás iskolás gyermekeknek.

Minden nap beköszönhet a nyirkos időjárás és száz meg száz gyermeket rongyos cipőjén keresztül vagy meztelen lábán fog megtámadni a halálos kór, amely ijesztő mérvben fogja szedni majd áldozatait s amíg a harctereken patakokban ömlik a 20-as honvédek és 48-as bakák vére, addig itthon satnyul, szenved, pusztul a jövő nemzedék. Nem. Ezt Tapolcza közönsége nem engedheti, de nem is engedi. Hisz jó sziveket, áldozatra kész lelkeket talált mindenkor a *Könyörületesség* Tapolczán.

Emberek, felebarátok legyünk a szenvedés enyhítésében. Hiszen annak a nagy családnak segítségre szoruló, iskolaköteles tagjairól van szó, akik szintén Tapolcza társadalmának tagjai.

Azt hisszük: mindenki, akiben becsületes magyar szív és magyar érzés lakik, érzi, hogy gátat kell vetni a gyermekhalandóságnak, mely ezen a réven fenyeget bennünket és amennyire lehetséges, óvni kell a jövő generáció egészségét és életét.

A legelső, hogy a mezitlábás tan-köteles gyermekeknek lábbelit adjunk. Ehhez kérjük a közönség áldozatkésztségét, hivatkozva a könyörületesség, humanizmus és hazaszeretet gyönyörű igéire.

Különösen számítunk az itthon levő ama polgárok megfelelő kötelességteljesítésére, akik a háboru alatt szerencsés körülmények folytán nemcsak fokozottabb keresetre, hanem nagy vagyona tettek szert.

A jótékonyági egyesületek, melyeknek ezt a fontos ügyet kezükbe kell venni, minden adományt nyilvánosan nyugtázzanak. Nem azért, hogy ki mennyit adott e nemes célra, mert hiszen az önzetlen jótékonyág kizárja, hogy azt piacra vigyék, hanem azért, hogy módunkban álljon azok nevét megtudni, akik a legszentebb és legnehezebb háborus jótékonyág teljesítése alól vagy teljesen, vagy vagyoni helyzetükkel arányban nem álló összeg adományozásával magukat kivonni akarják.

Nincs idő a halogatásra. Itt a hívós időjárás. Ne akkor akarjunk segíteni, mikor már vagy későn van, vagy pedig akkor, midőn már hónapokig szenvedett, didergett a gyermek a cipőért, vagy hónapokat mulasztott az iskolalátogatásból.

Jót cselekedni a szűkölködőkkel, a legédesebb lelki örömet nyújtja annak, aki azt önzetlenül gyakorolhatja.

Tapolcza közönsége mindenkor a legnagyobb dicséretre érdemes módon és mértékben vette ki részét a jótékonyág gyakorlásában. Hiszük, hogy e legidősebb jótékonyág ezuttal is kegyes szivekre talál.

Levél délről.

Lovcsen alatt 1917. október.

Már jó idő mult el azóta, mióta itt a cattarói csodaszép öbölben eldörrent az utolsó ágyuszó. Ma már csak a Punta d'Ostro felől hozza hatalmas pukkanások hangját a szél. Ott országotat építenek és robbantják a kietlen Karszt szikláit. A kikötő üres, a Boccheban alig jár hajó, csak az a néhány gőzbárka szeli a vizet, mely Zelenika, az utolsó vasútállomás és Cattaro között fenntartja a forgalmat. Csend, mely csend ulti meg a tájat, ragyogva, őszi fényvel aranyoz be mindent a délszaki nap, virágok nyílnak a függőkeretekben s az ultramarinkék olasz ég alatt sebes aeroplánok surrannak ismeretlen messzi célok felé.

A hegyfokon épült Castelnuovo, melynek régi vára egyenesen beleszakad a tengerbe, házaí úgy állanak, hogy egyik a másik feje fölött néz le a kikötőre, olyan hatalmas, amilyen talán még soha nem volt. Valahány állama van a központi hatalmak szövetségének, annyiféle katona ulti körül a kis Bella Vista szálló kávéházában az asztalokat s az idevaló leányok, tekete hajú, kormos szemű, fehérbőrű délszaki szépségek, soha nem hallott nyelveken társalognak az esti korzón mesziről jött tisztakkal. Török méltóságok, albán előkelőségek, sebhelyes déli bolgár tisztak mindennapi látványosságok s a kikötőben s mindig akad valami érdekesség: méltóságos

gos lassusággal befutó hadihajó, vagy sebesen szárguldo tengerallatjáró. Repülő tisztak szüröcsölik a fekete kávé a Bella Vistában, akik tegnap még az olasz Valona fölött jártak.

— Történt, ahogy lenézek a kék tengerre ott áll a kikötő bejáratától hordtávolban egy francia-angol flotta, het hatalmas hadihajó. Közelebb már nem mertek jönni, mert tudták, hogy a bejárat alaposan alá van aknázva. Még csak nem is löttek. Okultak a multkori eseten, amikor félnapig bombázták a környéket, mi jól beléjük lötünk néhányat, az összes kár pedig, amit ők okoztak — 12 korona 70 fillér volt. Ennyibe került annak a vasuti szemafornak a kijavitása, melyet lelöttek. Ezuttal csak jöttek, egyet sétáltak az Adrián, mintha azt mondták volna: Itt vagyunk!

Mikor aztán az ágyuink elkezdtek dolgozni s minden oldalán tüzet okádott a Bocche, úgy eltűntek, mint a kámför. Azóta se láttuk őket. Mióta mienk a Lovcsen, még a közlebe se mernek jönni a cattarói öbölnek. — Tudjuk, hogy odalenn állanak valahol az otrantói szorosban. A mieink nem mennek arra. Ott ugyan állhatnak iteletnapig.

A kávéstunk nagyon vidám ember. A háboru nagyszerűen bevált neki. Soha ilyen jól nem ment a dolga, soha ilyen előkelő, nemzetközi társaság nem tanyázott kopott földszintes boltja falai között. A castelnuovói főutcán késő estig eltart a korzó. Világtalan,

vak éjszakában hullámszik a sokaság, mert utcai lámpa az egész városban egy se ég, a lakosok ablakai gondosan elvannak függönyözve, még véletlenül se szalad ki sehonnann fény sugar. Alszik a világító torony is, mert a fekete éjszakában könnyen megpróbálhatja egy ellenséges hajó az öbölbe való behatolást s akkor minden fénypont csak árulóvá lenne. Megpróbálhatja, de alig járna jól, mert olyan erődök, olyan ágyuk védik a Bocchet s a természet olyan nagyszerűen kiépítette, hogy most, amikor a főléje terpeszkedő Lovcsen is a mienk, a világ legideálisabb hadikikötője, Gyerekek játéku árulnak a bazárban olyan skatulyát, melyet addig kell forgatni, míg az üveglap alatt tévelygő golyó bele nem talál valami szűk sikátoron keresztül a skatulya közepébe. Az ilyennel hónapokig eljátszik a gyerek, soha nem tudja beteretelni a makrancos golyót a maga helyére s unalmas napokon órákat eltöltenek vele az öregek bosszankodva, hogy nekik se sikerül megtalálniok a golyó rejtelmének nyitját. Ilyen talányos játék a cattarói öbölbe vezető ut. A Bocche tulajdonképpen nem is egy öböl, hanem három. A castelnuovoi a legkülső, a teodoi a középső s cattarói a legbelső. A hármat zezzugos folyások, szűk csatornák kötik egymással össze és a legbelső öblöt kétezer méteres hegyek védik az Adria felé. Azok alatt éppen olyan biztosan élnek az emberek, akár odahaza. Ide ugyan be nem jönnek.

R. hadnagy.

A becsületes nap.

Már az ősidőkben osztályozni kezdték az emberek a napokat. Minden időkből volt ünnepnap, böjtnap, emléknapi, dologtevő nap. Minden felekezet, minden nemzet, minden város kiválasztott magának még külön ünnepeket és emléknapiakat, sőt az egyesek számára is akadt néhány jelentős nap, a milyen a születés napja, a névnap, a házasság évfordulója. Jöttek aztán jótékonkodók, a kikben lobog az adakozó kedv a mások pénzéből, s megteremtődött a gyerek-nap, a mentők napja, a katonanap, a tüdőbeteg napja, a „Csak egy virágszálat”-nap, sőt némelyik olyan jól érezte magát közöttünk, hogy kiterpeszkedett két napra is. A háború is a nyakunkba szózott néhány külön napot. Jött a hustalan nap, jött a zsirtalan nap, s még egy sereg más, a mit nem jegyeznek bele a külön kalendáriumba, de a mi azért alaposan ránk nehezedik. Ilyenek: a füsttelen napok, a mikor nem tudunk cigarettához jutni; a burgonyátlan nap, amely néha hetekre is kiterjed; a pénztelen nap, a mely kitölti jóformán a hónap második felét, s kitudja még milyen mindenféle napok várnak reánk a jövő rejtelmes méhében?

Egyféle nap azonban nincs a magyar kalendáriumban, a mit pedig jó volna bevezetni. Törvényhozás útján, állami felügyelet alatt, mindenkire ható kötelező erővel. Egy isteni napot, a mely megjavítaná a közérkölcseket, kedvessé tenné az életet és jókká az embereket.

Legyen hetenként legalább egy *becsületes* nap.

Hogy milyennek képzelem a becsületes napot? kurtán elmondhatom.

Az olyan napon nem szabad hazudni! Tehát a politikusok és diplomaták nem nyilatkozhatnak és a lapok nem jelennek meg. A becsületes napon a tisztviselő pontosan megjelenik a hivatalában, lelkiismeretesen elintézi a dolgait, tisztességesen fogadja a közönséget, senkivel se gorbombáskodik, mindenkinek rendesen elintézi az ügyeit.

A munkás ezen a napon nem amerikaizik, nem zúgolódik, nem támaszt újabb követeléseket, hanem legalább is úgy dolgozik, a hogy minden nap el kellene végeznie a dolgát. A munkaadó ugyanakkor lelkiismeretesen számot vet az elért eredményekkel, s mindenkinek, a ki rászolgál, legalább is annyi keresetet juttat, a mennyit megérdemel.

A becsületes napon nem szabad a tejet hamisítani. A becsületes napon nem szabad a bort vizezni. A becsületes napon minden kereskedő csak jó árut adhat el, s olyan áron, a melynél megvan ugyan a polgári haszna, de azért a bőrünket nem kívánja ráadásul lenyuzni.

A becsületes napon a korcsnában nincs romlott étel, nem főznek margarinnal, a kenyérjegyre igazán hét deka kenyeret adnak, nem csapnak be senkit a fele porcióval, s minden ételnek legfeljebb fele az ára, mint a mai állandóan becsületes napokon. A kávéházban a becsületes napon igazi kávé kap az ember a mai hitvány kutyvalék helyett, a pincér rendesen szolgál ki, az árak emberiek, s egy másfél ujjnyi szelet tortáért a kávésnak nincs mersze két koronát bezsebelni.

A becsületes napon több a sör a pohárban, mint a hab, több a tej a kávéban, mint a víz, s a csokoládéba a kéményből levakart korom helyett csokoládét is tesznek.

A becsületes napon a kofa előzékeny és rendes mérleggel dolgozik, a fiákker uraság válogatás nélkül elfogadja az utasokat, tiltakozik minden zsarolás ellen, sőt még a borralaló intézményét is megalázzónak tartja és kereken visszautasítja.

Becsületes napon nincs árdrágítás, nincs uzsora, nincs lánckereskedelem, nincs fosztogatás. Becsületes napon az emberek nem ülnek le kártyázni, nem dorbézolnak, nem duhajkodnak, nem gorbombák.

Becsületes napon minden és mindenki becsületes.

Mit gondol a szíves olvasó, ki lehet ezt birni hetenként egyszer, mindössze huszonegy óra hosszat? Én azt hiszem, hogy a dolog nem egészen lehetetlen. És a heti egy nap már roppant nagy segítség volna nekünk. És élne mindenkiben remény, hát ha a dolog megtetszik az embereknek? Hátha megszokják? Megkedvelik?

Hiszen elvégre is elképzelhető olyan állapot, hogy az emberek így gondolkoznak:

— Ma nem csal meg engem senki! Én se csalok meg senkit!

Mégis, azt hiszem, bajos lesz a dolgot megcsinálni. Látom az én Tapolczámat, hogy milyen volna az első becsületes napon:

Az utcák kihaltak. Néptelenek. Az utcai árusok eltűntek a gyalogjárókról. Minden üzlet és minden bolt zárva. Senki se ad el semmit, senki se vehet semmit. Sápadt éhes emberek vánszorognak az utcán és birsalmákat szagolgatnak. S mindenütt felírások és cédulák:

— A magas ünnepek miatt zárva!

HIREK.

Az élet.

Az ember, kinek nem voltak sikerei a nők körül, gondolkodni kényszerült, hogy vágyait elérhesse. Az ösztönei korbácsolták, hogy: gondolkozzék, pedig akkor, igen régen volt, gondolkodni nem kellett. Hisz az élet: a gyümölcs, ott volt a fákon, csak le kellett szakítani. Ez volt minden, amire a száj vágyott. A boldogság meg ott volt minden fa alatt, csak meg kellett ölelni. De a mi emberünk, ki csunya volt, csak gyümölcsöt talált... De ebből aztán sokat is hordott össze odujába. És mikor végig szivített az őszi szél, mikor már nem volt a fákon gyümölcs, a bokrok szegényes, apró bogyóit szedték le a társai, megkapta, magához vonzotta élelemmel teli barlangjával azt a nőt, a kire vágyott.

Ez már régen volt. De talán most is így van, hisz az ősi ösztönök idejét éljük. Olyannak kell lennünk, mint a kezdetleges embernek: ravasznak, élelmesnek, mert az élet is ilyen lett körülöttünk. Ki minél többet szerez össze, az boldogul. Gyümölcs kell most is az élethez, az kell, hogy megvehessük mindazt, ami örömet okoz, ami boldogít.

Az ősember csak a nőt akarta magához csábítani a vagyonával, csak a boldogság lehelletét akarta érezni arcán; a ma emberét már egész más vágyak ösztönzik. Ma általános emberi cél a gazdagság, a jólét, a birtok, az uralom, vagy akárhogy nevezük. A szegénység bajjá vált, s annyira félnek és rettegnek tőle, hogy minden eszközt felhasználnak kikerülésére. Az életnek nagy célja lett most a siker, a szerzés.

Mintha versenyeznének az emberek, hogy ki tud többet szerezni, hogy ki ér el nagyobb eredményt. Ez fűti az embereket és az egész életünk ennek a törtetésnek a jelét viseli magán. A vagyon lett minden vágyuk, mint ha ez jelentené a boldogságot, mely messze célul van elénk kitűzve.

A pénzért megtesznek mindent, a vagyon szerzés közben nem adnak semmit az etikára, mindenki el tudja hallgattatni a lelkiismeretét. Amit magunk körül fölületesen látunk, az nem mutatja meg azt, ami valóban van. Minden szó, tekintet, vagy cselekvés, színlelés. Mindenütt mesterkedés, hazugság, áltatás és cselszövés meg önzés — kapzsiságig. Valósággal elfelejtik az emberek, hogy társas lények, s mindent csak magukért, az Én-ért tesznek.

Ugyan mit akarnak megszerezni a vagyonnal? Talán a boldogságot? Talán a vagyont eszköznek tudják, mellyel közelebb jutnak a célhoz: a boldogsághoz? Ugy volna a boldogság előttük mint valami cél? Ó,

pedig ha tudnák: minden órának meg van a maga boldogsága. Minden mosoly: öröm és minden óra, amely örömben mulott el, boldogság. Hisz ha a boldogság mint ígéret, célként volna előttünk, soha sem érnénk el, mert mindig új céljaink vannak. Ha a gazdagság volna a boldogság, akkor a szegény soha nem érezné.

És ti is tudjátok ezt és még is a boldogtalanság napjaivá teszitek életeteket, mikor semmiségeikért harcoltok egymás ellen, mikor a vagyonszerzés új módjainak kieszeléséért álmatlanul töltitek az éjszakát. Mert hogy ma igen soknak kell lenni, hogy az élet kellemes legyen, de boldogok még sem vagytok, mert nem ismeritek a szavat: meglegedettség.

Hát ti szegény testvéreim, kik haza jöttök a szenvedés árkaiból rövid napokra, mit gondoltok? . . . Látom a könnytől csillogó szemekből, hogy fáj látnotok az itthoniak vagyonszerzését. Hallom, érzem néma panaszotok keserűségét: míg ti szenvedtek, a legnagyobb teljességgel adtok oda erőt — a mindönkért, addig itthon a legnagyobb teljességgel dolgoznak az emberek önmagukért; míg ti fölélitek kis vagyonotokat, addig mások, a természet rendje szerint és ellenére: a gyöngébbek, vagyonokat szereznek.

Ó mit mondjunk néktek, mivel vigasztaljunk? Hisz ti tudjátok csak igazán, hogy a boldogság nem a sok pénz, hanem maga az élet. Boldogság maga az élet: ha fölismerjük; boldogság az élvezet: mely az érző világban az egyetlen és eredeti jó; boldogság a vágy: mely minden nap újja születik, mely örökön velünk marad.

Mivel vigasztaljalak, mikor érzem, hogy ti is mind tudjátok ezt, mégis fáj látni az új világot, mert emberek vagytok, kiket iriggy tesz a sors. Talán mondjam: csináljatok új társadalmat, új értékekkel? Hisz fakaszthatok új életet a földön, kezetekben van az eszköz, mellyel világot formálhatok! De ne, most még ne . . . majd a háború után.

Majd a háború után . . . milyen jó is, hogy van mit várnunk.

Esküvő. *Fehér* Sándor szatmárnémeti ref. főgimnáziumi tanár folyó hó 14 én kötött házasságot *Sárkány* Mariska urleánnyal Köveskálón.

Kitüntetés. — Ófelsége elrendelte, hogy *Loránt* László tart. honvéd hadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés (ezüst Signum Laudis) ujjolag tudtul adassék.

Nyilvános köszönet. A Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai fiókja részére *Szigrin* Lajos ur 20 koronát volt kegyes adományozni, mely adományt hálásan köszön *az Elnökség.*

Községi gyűlés. Tapolcza nagyközségi képviselőtestülete ma, 1917. évi október hó 21-én délelőtt 11 órakor gyűlést tart a következő tárgyakban: Illetőségi ügyek. Németh Jenő adójegyző lemondása. Leány-polgári iskolai építkezés költségtervei. Villam-árammérő órák beszerzésében szakértői vélemény. Villanytelep átvétele — kölcsön elszámolás. Helypénzszedési jog bérbeadása. Rom. kath. elemi iskolai tanítók kérelme tüzfáért. Főjegyző és községi irnok kérelme tüzfáért. Főjegyző működési pótlék iránti kérelme. Helypénzbérlő kérelme bér leengedéseért. Istállóba villanybevezetés.

Zalamegyei vicinális vasutépítési engedélyek meghosszabítása. A kereskedelem-ügyi miniszter Zala vármegye alispánjához intézett leírásával a Dunántúli helyierdekű vasut részvénytársaságnak a Zalalövőtől—Rédicsig, vagy Csömödérig, továbbá Alsó-lendvától Muraszombaton át Szentgotthárdig vagy Gyomafalváig, végül Muraszombattól Radkersburg irányában az ország határáig — Rechmitz Bela földbirtokos budapesti lakosnak a máv Pápa állomásától a helyi érdekű vasutak Ukk állomásáig, valamint Csabrendek községtől Zalaszentgrót állomásig vezetendő, annak idején kiadott előmunkálati engedélyek érvényét egy évvel meghosszabbította.

Pályázat a san-michelei harcok megírására. A 20. honvédelmi minisztérium parancsnoksága a hadosztály egyik tisztjének kétezer koronás adományából pályázatot hirdet olyan magyaryelvű és a nagyközönség számára is vonzó olvasmányt nyújtó műre, amely a hadosztálynak a Monte San—Michelen vívott harcairól szól. A pályaművek jelégével 1918 október elsejéig nyújtandók be a hadosztályparancsnoksághoz. Előnyben részesülnek azok, akik a hadosztályhoz tartoztak vagy tanúi voltak az eseményeknek.

A közönség figyelmébe. Az országos közéleti hívtal rendkívül szigorú rendeletben értesíti Zalamegye alispáni hivatalát, hogy információi szerint a megyében és a járásban sokan buzával, rozsszal, kétszeressel és kölessel etetik állataikat. Főhivja a közéleti hívtal az alispánt és a polgármestert, hogy a lelketlen eljárást minden rendelkezésre álló eszközzel torolják meg. Azok ellen, akik a táplálékot embertársaik elöl a jószágoknak adják, a büntető eljárást soron kívül kell folytatni tenni s velük szemben a rendeletek legszigorúbb büntető szakaszait, a legmagasabb elzárást és legmagasabb pénzbírságot kell alkalmazni s ezenkívül minden gabonaneműjüket azonnal el kell kobozni. Semmiféle enyhítő körülményt figyelembe venni nem szabad s a cseléd cselekedetért is a gazda vonandó felelőségre.

Tilos tojást szállítani postacsomagban. A kereskedelemügyi miniszter a postai forgalom korlátozásáról szóló rendeletben foglalt összes rendelkezéseket kiterjesztette a tojásra is. Eszerint tilos a magyar szent korona országainak területén kívül fekvő helyekre szóló tojástartalmú csomagokat postán szállítani és az esetleg hamis tartalomnyilvántartással postára adott csomagokkal az ide vonatkozó rendelet értelmében fognak eljárni.

Értekezlet a borkivitel ügyében. A borkivitel érdekében teendő intézkedések megbeszélése végett Wekerle Sándor miniszterelnök az érdekelt minisztériumok szakelőadóinak, továbbá borkereskedőknek és borkereskedőknek bevonásával saját elnöksége alatt értekezletet tartott a pénzügyminisztériumban, amelyen Mezőssy Béla földművelésügyi miniszter is részt vett. Az ott elhangzott nyilatkozatok meghallgatása után, a közönség körében elterjedt különféle hírekkel szemben Wekerle miniszterelnök a közönség tájékoztatása és megnyugtatása végett a következőket jelentette ki: A borárak maximálásának kérdésével a kormány soha nem foglalkozott és most sem foglalkozik. A borkivitel illetőleg a meglévő különféle központok mintájára szervezendő és a sajtóban többször említett borközpont létesítése sincs a kormány szándékában. A kormány terve csupán az, hogy a termelők és borkereskedők köréből egy olyan szűkebbkörű bizottság alakíttassék, amely a pénzügyminiszternek a borkiviteli kérelmek elbírálásánál, valamint általában a borkiviteli kérdésekben véleményező közege legyen, azonban a borkiviteli kérelmek feletti döntést és a kiviteli engedély megadását a pénzügyminiszter mint eddig, úgy ezután is magának tartja fenn.

Fémáru újabb beszállítása. A hadiszolgáltatásokról szóló rendelet értelmében újabbán rekvirálni fogják a még magánosok tulajdonában levő sárgaréz, vörösréz, bronz, vörösfém, nikkal, valamint alumíniumból készült ajtó és ablakrészeket, disztárgyakat stb. A rekvirált anyagokért a rendeletben megszabott árakat fogják megfizetni.

A borüzlet nem valami élénk. Sőt, mintha egészen megszűnt volna. Olyan nagy a tartózkodás, mintha legalább is két koronás áreséstől lehetne tartani. Pedig míg más vidékeken 5—6 koronákat kérnek el az új-

borért, addig nálunk 4 koronáért a legjobb minőségűeket meg lehet venni. De hát hiába ez az „olcsóság”, a bort még sem veszik. A kereskedőknek is igazuk van, mikor félnek ilyen drága borból sokat beraktározni és ez a félelem az oka, hogy beszüntették a borvételt. Egyedüli vevők az osztrákok és a korcsmárosok, kikből a héten is láttunk néhány „mutatványt”. Mindezek ellenére az árak szilárdak, mert a pénz a termelőknek nem kell, inkább a borral spekulálnak, hátha beüt a jószerecse.

A kereskedők körében nagy a hajlandóság üzleteik korai bezárására. A szomszéd városokban is már mindenütt 6 órakor bezárják az üzleteket, mert így is elég ideje van a közönségnek, hogy vásárolhasson. Nincs semmi értelme, a mai áruhiány idején különösen nincsen, hogy késő estig nyitva tartásuk az üzleteiket a kereskedők. Mint értesülünk, egységes zárási időt állapítanak meg.

A szeszfőző építését megkezdték és nagy erővel láttak hozzá, hogy minél előbb elkészüljön. A berendezésből is jött már egy-más, így majd csak elkészül ez a mű is, mely hivatva van a badacsonyi borvidék összes törkölyének feldolgozására. Az államnak is igen nagy érdeke fűződik ahhoz, hogy a szeszfőzők mielőbb üzembe jöjjenek, minél többet termeljenek, mert igen nagy jövőre számítanak a pálinkából. A régebben átkozott pálinka, most mint valami mentőangyal mutatkozik az állam szomorú pénzügyei körül. Most csak az a fő, hogy a várakozásban ne csalódjunk, ezért mindent el kell követni a szőlőgazdáknak, hogy a szeszfőzők működését támogatásukkal biztosítsák. Ez ma állami érdek.

Hustalan nap Tapolczán még mindig a péntek. Nem értjük, hogy miért nem engedik meg, hogy pénteken is vehessünk hust. Most már csak nem kell féltanunk az állatállományunkat, mikor kényszerülünk a takarmányhiány következtében megválni tőlük? Olyan rendelkezést kérünk, melynek hasznát látjuk, a mai listelen világban. Nincs semmi értelme a hustalan napnak; mint ahogy más városokban már előbb rájöttek erre.

Szederlevél gyűjtése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter felhívta az iskolák igazgatóságait, hogy a tanulókkal szeder — földi eper — és málnalevelet gyűjtsenek. A gyűjtött leveleket métermázsánként 8 koronáért veszi át az illetékes bizottság. Ezenkívül a hadvezetőség mindazokat az iskolákat és tanítókat, akik e tekintetben buzgóságot fejtenek ki, dicséret oklevéllel tünteti ki.

Melegen öltözködünk a vonatokra. A vasutak igazgatóságai adták ki ezt a figyelmeztetést, mert aligha tudnak gondoskodni a vasúti kocsik fűtéséről. A vasúti kocsik fűtését, a szénhiány miatt későbbben kezdik. A kocsik kielégítő fűtésére még a téli hónapokban sem lehet számítani. Oka a szénhiány és több üzemi ok. Nagyon ajánlatos tehát, hogy a vonatra ülők jó melegen öltözzenek.

Az iskolák ünnepe a hősi halált haltakért. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki hősi halált halt vitézeink emlékére november hó 2-án, esetleg 5-én rendezendő gyászünnepekről és a világháboruban elesett katonák sírjainak gondozása céljára rendezendő gyűjtésekről. A rendelet intézkedésére a jelzett napokon az összes zalamegyei iskolákban ilyen gyászünnepeket fognak tartani.

A családapák és az utolsó fiuk kiméltése. Lapunk mult heti száma hivatalos hirdetése szerint, Ófélsége a király legfelsőbb parancsára elrendelték, hogy a több gyermekes családapák és megmaradt utolsó fiuk kiméltessenek s a harctéren veszélytelenebb helyre

iránytassanak. A király melegsívű rendeszerint olyan családok egyedül életben maradt fiát, melyeknek már két vagy több fiuk elesett vagy sebesülés és hadifáradalmak közben szerzett betegség következtében meghalt, továbbá hat, vagy még több el nem látott gyermek apját, aki ezeknek fenntartásáról gondoskodni köteles, kimélni kell. Az ilyen katonákat olyan helyekre osztják be, ahol veszedelemnek kitéve nincsenek. Ez a rendelet maradandó bizonyítéka lesz a fiatal király nemesszívűségének, de egyszerűsmind a legfelsőbb helyről elhangzott intő szónak meg kellene fogamzania az egész társadalom lelkeiben. Mert az, amit ez a rendelet megparancsol, az nemcsak királyi jótétemény a háborus idők lesújtottjai számára, hanem a jövőbelátásnak egy példája és figyelmeztetés a társadalom és az állam minden rétegeinek és minden tényezőjének. Meg kell kimélni a családokat! Ez a jelszó és ez azt jelenti, hogy biztosítani kell az ország és a nemzet jövőjét. A háborus születési és szaporodási statisztika szomorú meglepetésben részesíti azokat, akik abba pillantanak. Az országban kevesebb a házasság, mint az utolsó tíz évben bármikor, kevesebb a gyermekszületés és több a gyermekhalandóság. Ezek a tények, melyeknek adatai szomorú perspektívát nyitnak elének. A háboru után fokozottabb munka fog várni mindenre, a nemzet összességére is. Fokozottabb munka, mert hiszen helyre kell állítani mindent, amit a háboru elpusztított vagy felkavart. A társadalom, az emberiség, mindennek a központja és alappillére a család. A családalapításnak és fenntartásnak a lehetőségét kell a jövőben fokozni. Előnybe kell részesíteni az ország gazdasági életének minden vonalán a családos ember érvényesülését, támogatni kell a gyermeknevelés terén a szülőket. Sokat kell a magyar nemzetnek az elkövetkező időkben pótolni és ehhez a nagy munkához családi életre van szüksége. Családi életre van szüksége a jövő generációk megteremtése érdekében, de szükség van rá a háboru utáni közvetlen munkához is és erre a fokozott munkára a háboru után nem annyira az egyének, mint inkább a nemzetnek, az államnak, az összességnek lesz szüksége. A királyi szó elhangzott! A mai pillanatnyi helyzetben a királyi szó csak jócselekedetnek látszik a háboruban sujtott családdal szemben. A királyi rendeletre a jövőt kell felépíteni a kormányának, a társadalomnak egymásért és hazánk boldogulásáért.

„Termeljünk” című mult heti cikkünk, amelyet Fogl János tapolczai állami polg. fiúiskolai igazgató írt, illetékes körökben élénk visszhangra talált, az eszmét helyeslik, a kivitel sem ütközik nehézségekbe. Mint halljuk, akadt is elég jószívű tapolczai birtokos, aki készséggel felajánl a tisztviselők termelő csoportja részére területet is, de mint tudjuk a polg. fiúiskolai tanuló kertészeti gyakorlóhelyeül, kérelmet intézett az intézet igazgatósága a földművelésügyi kormányhoz a kertészeti gyakorlótelepe átengedéseért. Az iskola sok fiatal növendékét bizonyára ambicionálná a kertészet eredményes és egészséges gyakorlata, amelynek így többszörös haszna lenne: Megszerznék a tanulók a kertészeti gyakorlati ismereteket és hasznat hajtó egészséges foglalkozással töltének szabad idejüket és szolgálnak a zöldegneműek szükségletének fedezését. Nagyon helyesen tenné Fogl igazgató, ha a felvetett eszme kivitelét lankadatlanul munkálná, hisszük, hogy eredményre vezet.

Fiatallal csavargók. Egy csemő 13—15 éves suhanc ólálkodik és rendetlenkedik egész naphosszat a kávéházak előtt lesve, hogy hol, mikor dob el valaki egy-egy cigaretta vagy szivarvéget, amelyen egész harcot vivnak megbotránkoztatva az utcán járókat. Szemtelenységük annyira határtalan, hogy

OSZTÁLYSORSJEGYEK KAPHATÓK:

a BALATONMELLÉKI TAKARÉKPÉNZTÁRnál, mint főelárusítónál

örizetlen pillanatban a kávéházba lopóznak és ott kapkodják össze a szivarvégeket. Ha a meglazult családi fegyelem nem bír a suhancokkal, akkor a hatóság hivatása a naplopó rakoncátlan suhancokat megfékezni, esetleg munkára kényszeríteni.

Terjed a typhus. A múlt hét folyamán ismét több typhus és vérhas megbetegedés történt Tapolczán. Mindezt azért említjük föl, hogy a lakosság figyelmét az óvintézkedések szigorú betartására hívjuk fel, mert a továbbterjedés okát is bizonyára csak a lazán vagy hanyagul teljesített megelőző intézkedésekben kell keresnünk.

A takarmány és alomkészletek zár alá vétele, felhasználása és közszükségleti célokra való igénybevétele ügyében kiadott miniszteri rendelet értelmében a vármegye alispánja elrendelte a készletek megállapítását, illetőleg a fölloslegek zár alá vételét.

A burgonyafejkvóta Zalamegyében. A minap jeleztük, hogy a közlelmezésügyi miniszter jóváhagyta Zalavármegye alispánjának arra vonatkozó felterjesztését, hogy Zalavármegyeben kiemelt burgonyát vásárolhat, illetőleg, hogy a termelő mennyi burgonyát tarthat vissza a saját és házanépének szükségletére. Közölt számadataink némelyike azonban helyesbítésre szorul. A Zalavármegyeire szóló pontos számadatok a következők: A termelő nehéz testi munkát végző felnőtt családtagjai és cselédei részére fejenként 200 kg. burgonyát, egyéb ellátatlan házanépe részére pedig fejenként 135 kg-ot tarthat vissza. A nem termelők közül a nehéz testi munkát végzők fejenként 120 kg-ot, az egyéb ellátatlanok pedig 80 kilogrammot vásárolhatnak. Tapolca lakossága nagy részének tehát fejenként 80 kg burgonya vásárlására van jogosultsága. A burgonyavásárlási igazolványokat a rendőrbiztos adja ki.

Csak egy virágszálat a tüdőbeteg hősöknek! A közeledő halottaknapján egy lelkesen működő társadalmi szervezetünk, a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület belügyministeri engedély alapján országos közgyűjtést rendez. E gyűjtés régi jelszava „Csak egy virágszálat!” s e jelszó alatt az egyesület azt kéri, hogy a temetőbe zárandóklók egy szál virággal kevesebbet fonjanak a temetői koszorúkba s e virágszál értékét juttassák a szegénysorsu tüdőbetegek mentőakciója javára. A háború nyomorúságai módosították e kérést. Az egyesület ezek megmentése céljából fordul a társadalom hazafias irgalmához.

Halottaknapján tehát, amikor az ember az élet és a halál problémáival foglalkozik, megkönnyezi azokat a boldogokat, akik már eltávoztak. De e siralomvölgyből is mély részvétellel nézi a boldogtalanokat, akiknek útja a megsemmisülés sötét kapuja felé vezet, gondoljunk az értünk szenvedő hősökre! Mert a földi sorsban nem az elmulás fájdalmasabb, amely békés megenyhülést hoz minden sebre, minden szenvedésre, hanem a haldoklás, az életerő lassu szétomlása, amikor a nyugalmas élet még vágyón ragaszkodik az élet örömeihez, amelyekből pedig oly kevés adatott neki.

Ezt a képet kell látnunk, a haldoklásnak ezt a szomorú, gyászos folyamatát, hogy mély megrendüléssel nyissuk meg szívünk irgalmát a szenvedők előtt. Halottaknapja maga mélyen meghihető, benső eszmei vonatkozásaival szomoruan alkalmas az ilyen elmélyedésre. Az egyesület ez akciója a lelkek mélyén zokogó hangulatából meríti forrását. Adakozzék mindenki a tüdőbeteg hősök megmentési alapjára.

A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület tapolczai fiója, mint a múltban, úgy az idén is a megmentendő tüdőbeteg hősök javára úgy tarsalyok, mint a temetői perelyek útján gyűjtést rendez. Adja filléreit, vagy koronáit a nemes célra mindenki tehetsége szerint, amellyel most nemesak felebarátai, hanem hazafias cselekedetet is gyakorol.

A tapolczai m. kir. vincellériskola lelteri tárgyai f. hó 25-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen eladatnak.

Szólószeti és borászati felügyelőség.

Maximális árak

Gabonádrak Zalamegyében november 1-ig:

Buza	K 47.50
Rozs	„ 46.—
Árpa	„ 46.—

Ez idő szerint csupán gazdasági célra vásárolható a megye területén.

Tengeri	csöves	morzsolt
októberban	K 34.—	K 42.50
novemberben	„ 34.90	„ 43.—
decemberben	„ 35.80	„ 43.50

Vásárlása kiterjed az egész országra, hatósági vásárlási igazolvánnyal.

Burgonya étkezési célra 1917. november 30-ig 22 korona, nem étkezési célra 20 korona. Burgonya hatósági igazolvánnyal bárhol vásárolható, a megállapított fejkvóta szerint. Gazdasági és ipari célra csak az „Országos Burgonyaközvetítő Iroda” útján. Szeszgyártásra a földmivelésügyi, — ipari feldolgozásra a kereskedelmi miniszter engedélye szükséges.

Korpa a rakodó állomáson 25 korona a Korpaközpont útján, — magánosok a községi előjáróságok összeírása és bejelentése útján.

Bab. Fehér bab 65 korona, tarka bab 60 korona, lencse 80 korona, borsó 80 korona, takarmányborsó 70 korona, ióbab 60 korona, hajdina 130 korona.

Lisztárak Zalamegyében nagybani árusításnál:

Finom liszt és dara	K 135.50
Főző liszt	„ 59.50
Kenyér liszt	„ 41.25
Rozs liszt	„ 65.60

Kicsinybeni eladásoknál az árat a vármegye alispánja határozza meg.

KÖZSÉGHÁZABÓL.

A határidős felmentések végrehajtásában eszközölt módosítások tárgyában kiadott 21600—4 1917. eln. H. M. rendeletről a következőkben tájékoztatom a város közönségét. I. **A jövőben népfőlközi fegyveres szolgálat alóli határidős felmentések alkalmazásával hozandó határozatok a következőleg fognak szólni:**

a) **egyenlőre** . . .-ig felmentetik, vagy
b) **egyenlőre** . . .-ig felmentetik **Tovább nem. Ezen napon behívás nélkül bevonulni köteles.**

Azok számára, akik az a) alatt irt határozatot kapták, meg van a lehetősége a felmentés meghosszabbítására, — s ezek szükség esetén bevárási engedélyt is kaphatnak.

Azon egyének felmentésének meghosszabbítása azonban, akik a b) alatt irt határozatot kapták, elvileg nem lehetséges, — s ezeknek a felmentési határidő lejáratán katonai szolgálatra be kell vonulni s ezen egyéneknek bevárási engedély nem adható.

II. Mindazoknál a határidőre felmentettek-nél, kikre nézve a revíziós döntés már megtörtént s kiknél a felmentési revízió alkalmával kiadott felmentési igazolványokban még nem az előző I. pont alatt említett két határozat valamelyike használtatott, a kezükben levő felmentési igazolványban megjelölt határidő lejáratával katonai szolgálatra **elvileg mindenkinek be kell vonulniok.**

A honvédelmi miniszter ur azonban lehetővé kívánja tenni annak az elbírálását, hogy vajjon ezeknél is fennállanak-e és mily mértékben olyan körülmények, melyek a felmentés meghosszabbítását és az I. a) pontban irt határozat odaitélését egyes kivételes esetekben indokolttá teszik, — ezen egyének felmentésük meghosszabbítását **legkésőbb f. évi október hó 25. napjáig** kérelmezhetik.

Horváth Jenő főjegyző.

Felszólíttatnak az iparosok, hogy krumplic beszerzése céljából családtagjaik számát ma délután jelentsék be az ipartestület helyiségében.

Idegen nyelveket tanít okl. tanító. — Címe a kiadóhivatalban.

MEGHÍVÓ.

A „Kapolcsi kölcsönszövetkezet felszámolás alatt” bejegyzett cég felszámoló bizottsága

f. évi november hó 7-én, d. u. 2 órakor, Kapolcson a község háza termében,

KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a tagokat meghívja.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése.
2. A felszámoló bizottság részletes jelentése s ezzel kapcsolatban a mérleg felolvasása.
3. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg átvizsgálásáról.
4. A felszámoló és felügyelő bizottságnak a felmentés megadása.
5. A fennmaradt pénzkészlet elhelyezéséről való intézkedés s a szövetkezet feloszlásának végleges kimondása.
6. Javaslat a szövetkezet könyveinek 10 éven át leendő megőrzése végett a kir. törvényszék által való hová helyeztetése tárgyában.

Mérleg:

Követelés: Kifizetetlen költségek és hátralékok K 1100.76 Felosztatlan egyenleg K 19.11 Peres követelések K 579.— Első heti kamatok öt éven át K 106.87 Összesen 1805 korona 74 fillér.

Tartozás: Tisztviselők fizetése és tiszteletdíja K 1068 A leszámolással járó költségek K 255.— Ket szövetkezeti tag tulfizetése K 90.— Jelen közgyűlésnek háromszori hírlapi közzététele K 60.— Behajthatatlan követelések K 154.75. Összesen K 1627.75. Maradvány K 177.99

Kapolcs, 1917 október 11-én.

2—3

A felszámoló bizottság.

Frank Bernát kékkuti birtoka egészben vagy holdankint is eladó. Bővebbet a tulajdonos Tapolcán.

Kosztosokat elfogadok

házon kívül és házban is. Özv. MATASZEK Ferencné, Magyarosi utca, Goldmann ház

Borárverési hirdetmény.

BADACSONYBAN, a Siklóssy féle felszóló ezidei termését, cca

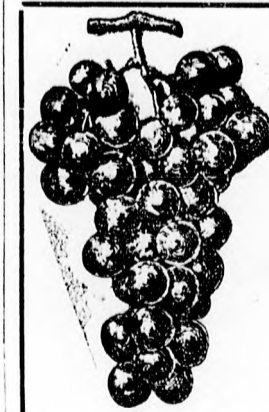
50 hl fajbort,

folyó hó 24-én, délután 3 órakor, a helyszínen, nyilvános árverésen eladom.

Árverési feltételek: 5000 korona bánatpénzül teendő le; a kikiáltási ár 410 kor.; a bor átvételének határideje november 15., mikor is a vételár hatralévő része lefizetendő.

Tapolca, 1917 október 19.

Mandl Sándor
árvaszéki gondnok.

Kétéves,
pótlásra kiválóan
alkalmas
gyökeres
fásoltványt
és
vadvesszőt

ajánl: **GASPARI FRIGYES**
Medgyes, Nagykovács m. Tessék árjegyzéket kérni

Vadgesztenyét

Zalavármegye területén **KIZÁRÓLAGOS** jogosultsággal ifj. Neumann Miksa, a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság Kirendeltsége Csáktornya vásárolhat. Közlebbi felvilágosítással nevezett cég szolgál.

Nyomatott
LÓWY B. könyvnyomdájában,
Tapolca.